

PM 2014:37 RI (Dnr 331-690/2012)

Inför ungdomsavtal för att få fler unga i arbete

Skrivelse av Ann-Katrin Åslund (FP)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse av Ann-Katrin Åslund (FP) om införande av ungdomsavtal för att få fler unga i arbete anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Ann-Katrin Åslund (FP) föreslår i en skrivelse den 25 april 2012 att staden ska utreda förutsättningarna för att införa särskilda ungdomsavtal inom vissa yrkeskategorier för personer upp till 23 års ålder för att få fler unga i arbete.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret konstaterar att frågan om särskilda ungdomsavtal inte kan bli aktuella i staden förrän de centrala parterna inom kommunsektorn kommit överens om centralt kollektivavtal innehållande överenskommelse om de ”utbildnings- och introduktionsanställningar” som finns med i 2012 års Huvudöverenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Svenska kommunalarbetsförbundet.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att särskilda ungdomsavtal bland annat skulle kunna leda till ett minskat intresse för arbete inom den offentliga sektorn hos en del.

Mina synpunkter

År 2013 var 1 284 ungdomar i åldern 18-24 år inskrivna på Jobbtorgen. De aktiviteter som staden erbjuder dessa ungdomar genom Jobbtorgen visar goda resultat då genomströmningstiden för denna målgrupp är kortare än för andra målgrupper. Det är således en stor andel ungdomar som inte fastnar i längre arbetslöshetsperioder.

Det betyder dock inte att alla ungdomar har det lika lätt. Det finns de som blir kvar längre i arbetslöshet och det är främst ungdomar som inte avslutat sina gymnasiala studier, nyanlända ungdomar och ungdomar med psykosocial problematik. Dessa ungdomar är ofta i behov av andra stödinsatser än den grupp som

snabbt går igenom Jobbtorget verksamhet. Det kan handla om en kombination av praktik eller arbete med olika former av anställningsstöd för att överhuvudtaget få en första arbetslivserfarenhet.

För att möta de svårigheter som de ungdomar som står längst från arbetsmarknaden möter fattade regeringen, efter trepartssamtal med fack och arbetsgivare, beslut om stöd till yrkesintroduktionsavtal. Dessa är, enligt regeringen, ”branschspecifika avtal om anställningar för individer som saknar relevant yrkeserfarenhet, där en del av tiden används för utbildning och handledning”. Sveriges Kommuner och Landsting och fackförbundet Kommunal har därefter kommit överens om ett särskilt avtal om införandet av en yrkesintroduktionsanställning, som innebär att en person mellan 19 och 25 års ålder får en anställning på 75 procent i kombination med 25 procents studier eller handledning inom vård och omsorg.

Införandet av yrkesintroduktionsanställningar gör det möjligt för fler unga att komma in på arbetsmarknaden, samtidigt som Sveriges kommuner och landsting kan möta framtidens personalbehov. För Stockholms del innebär överenskommelsen att det förslag som återfinns i skrivelsen i alla väsentliga avseenden är genomfört. Nästa steg för Stockholms stad är att ge unga personer anställning enligt dessa avtal. I Stockholms stads budget för 2014 uppmanas stadens nämnder och bolag att ge fler unga möjlighet till en yrkesintroduktionsanställning inom staden enligt de principer som Sveriges Kommuner och Landsting och Kommunal kommit överens om.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Ann-Katrin Åslund (FP) om införande av ungdomsavtal för att få fler unga i arbete anses besvarad med vad som sägs i promemorian.

Stockholm den 19 februari 2014

STEN NORDIN

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Skrivelse av Ann-Katrin Åslund (FP) om införandomsavtal för att få fler unga i arbete

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet Daniel Helldén (MP) enligt följande.

Lönesättning och tecknandet av avtal är en fråga som bör överlåtas till arbetsmarknadens parter, det är dock viktigt att vi som politiker tar och ser vårt arbetsgivaransvar. Vi instämmer i att politiken har ett ansvar när många ungdomar står utanför arbetsmarknaden och ser utöver de yrkesintroduktionsanställningar som nu ska genomföras flera viktiga vägar framåt.

En av de viktigaste faktorerna för att få ett jobb är att du har en fullständig och adekvat utbildning. Miljöpartiet har i sin budget för 2014 därför en satsning på att alla ungdomar utan fullgjord gymnasiekompetens ska kunna få fler chanser till att uppnå detta. Vi vill införa ett

kunskapslyft för unga där de får möjlighet att dels läsa in gymnasiekompetens på halvtid, dels jobba inom staden på halvtid. På så sätt stimuleras unga utan gymnasieutbildning att börja studera samtidigt som de får arbetslivserfarenhet.

Miljöpartiet de gröna ser positivt på flera ungdomsanställningar inom stadens förvaltningar som en väg till att få fler i arbete, men vill också se fler samarbeten med näringslivet samt införande av föreläsningar på temat arbetsmarknadskunskap i högstadiet och gymnasiet. Därutöver vill vi att staden inrättar Startcentraler för unga. På Startcentralerna ska flera olika aktörer och verksamheter inrymmas, såsom arbetsförberedande insatser, coachning och matchning, hälsoaktiviteter, individuellt stöd, studie- och yrkesvägledning samt uppsökande verksamhet. Genom att samla kommunens och även Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser under ett och samma tak kan insatserna samordnas och bättre nå ut till alla ungdomar i Stockholms stad.

Att ungdomar får en tidig introduktion i arbetsmarknaden är bra av olika skäl, till exempel som en möjlighet att få prova på ett nytt yrke, tjäna egna pengar eller få kunskaper för att ta sig vidare i arbetslivet. Vid inrättandet av särskilda anställningar riktade mot unga är det viktigt att löner och arbetsvillkor är rimliga och harmoniserar med hur det ser ut på arbetsmarknaden i övrigt samt att det är jobb som ger ett bra avstamp in i arbetslivet.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Ann-Margarethe Livh (V) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Skrivelsen avslås
2. Dessutom vill jag säga följande

Ungdomar som har svårt att få arbete behöver inte anställningar med låga ingångslöner, som det inte går att försörja sig på. Låga ingångslöner har en tendens att inte höjas, utan lönegapet kvarstår i fortsatta anställningar.

Istället krävs satsningar på att ungdomar som saknar fullständig gymnasieutbildning ska kunna läsa in gymnasieskolan med samhälleligt stöd. Ungdomar som är nytillkomna i staden ska också få möjligheter att slutföra en gymnasieutbildning utan att behöva ta lån. De ungdomar som behöver särskilda insatser kan få det exempelvis genom fler Community center.

Särskilt uttalande gjordes av Åsa Lindhagen och Stefan Nilsson (båda MP) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (MP) i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Ann-Katrin Åslund (FP) har i skrivelsen efterfrågat att staden ska utreda förutsättningarna för att införa särskilda ungdomsavtal inom vissa yrkeskategorier för personer upp till 23 års ålder för att få fler unga i arbete. Ann-Katrin Åslund (FP) hänvisar till att staden är en av landets största arbetsgivare med ca 40 000 anställda men att endast ca 550 av medarbetarna är födda 1989 eller senare.

I skrivelsen hänvisar Ann-Katrin Åslund (FP) till det ungdomsavtal som IF Metall och arbetsgivarna har kommit överens om och som riktar sig till unga utan yrkeserfarenhet. Överenskommelsen innebär att lönen ska vara minst 75 procent av lägstalönerna i kollektivavtalen och kombineras med handledning och utbildning. Anställningen ska vara högst ett år med möjlighet till förlängning.

Mot den bakgrunden föreslår Ann-Katrin Åslund (FP) att staden tecknar särskilda ungdomsavtal såväl för unga utan yrkeserfarenhet som för unga med en gymnasial yrkesutbildning men i behov av en introduktionsperiod med extra utbildningsstöd på arbetsplatsen.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och arbetsmarknadsnämnden.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 19 juni 2012 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att rekrytera fler unga medarbetare för att klara kommande generationsväxlingar. Det kräver olika former av insatser beroende på verksamhetsområde och utbildningskrav.

Redan idag pågår många aktiva insatser vid stadens Jobbtorg för att nå ut till ungdomar som behöver en extra språngbräda ut på arbetsmarknaden till exempel i form av ungdomsanställningar och stockholmsvärdar. Under 2012 intensifierar Jobbtorg Stockholm arbetet med arbetslösa ungdomar och satsar på fler ungdomsanställningar än 2011. Ett annat nytillkommet projekt via Äldreförvaltningen är ”Ungdomsbesök i vård- och omsorgsboenden”, där avsikten är att engagera och inspirera ungdomar för framtida yrken inom äldreomsorgen.

Erfarenheter från Jobbtorgen, liksom undersökningar av arbetsmarknaden, visar att de flesta arbetslösa ungdomar får arbete relativt snabbt jämfört med äldre arbetslösa personer. Däremot behövs individuella insatser för en mindre grupp ungdomar med speciella behov.

Stadsledningskontoret anser att det är viktigt att inte ge avkall på de utbildningskrav som ställs vid rekrytering till stadens befattningar. Ungdomar med rätt utbildning och kompetens är mycket eftertraktade i stadens verksamheter. Behovet av nyrekryteringar kan emellertid variera över tid och mellan de olika verksamhetsområdena. De yrkeskategorier där generationsväxlingar förväntas leda till ett större behov av nyrekrytering ställer krav på högskoleutbildning och i vissa fall även legitimation.

I årets centrala Huvudöverenskommelse mellan Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Svenska Kommunalarbetsareförbundet finns en principöverenskommelse gällande ”Utbildnings- och introduktionsanställningar” liknande det avtal om yrkesintroduktion som

tecknats mellan IF Metall och deras centrala arbetsgivarparter. Avtalet inom industrin innebär åtaganden från arbetsgivarens sida gällande utbildning av handledare och att lokala avtal sluts för att säkerställa kvaliteten på yrkesintroduktionen. De centrala parterna inom kommunsektorn kommer att uppta diskussioner i denna fråga till hösten och om överenskommelse nås teckna centralt kollektivavtal. Först därefter kan denna form av anställning/yrkesintroduktion komma att bli aktuell i staden.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2012 att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen samt att omedelbart justera paragrafen.

Reservation anfördes av vice ordföranden Karin Rågsjö (V), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Gulan Avci (FP), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av Sara Pettigrew m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Jan-Olof Gustavsson m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Kristian Ljungblad (C), *bilaga 1*.

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 7 juli 2012 har i huvudsak följande lydelse.

I mars 2012 var det 480 ungdomar inskrivna i åldern 16-24 år på Jobbtorgen. De aktiviteter som förvaltningen erbjuder ungdomarna genom Jobbtorgen visar goda resultat då genomströmningstiden för denna målgrupp är kortare än för andra målgrupper. I första tertialrapporten för 2012 redovisade förvaltningen att den genomsnittliga genomströmningstiden för målgruppen ungdomar 16-24 år var 4,7 månader vilket ligger under nämndens årsmål på 5 månader. Det är således en stor andel ungdomar som inte fastnar i längre arbetslöshetsperioder. Detta stämmer också väl med forskning från IFAU som visar att för många arbetslösa ungdomar är arbetslösheten kortvarig. Det finns dock en grupp som blir kvar längre i arbetslöshet och det är främst ungdomar som inte avslutat sina gymnasiala studier, nyanlända ungdomar och ungdomar med psykosocial problematik. Dessa ungdomar är ofta i behov av andra stödinsatser kombinerat med praktik eller arbete med olika former av anställningsstöd för att få en första arbetslivserfarenhet.

I april 2012 fanns det två långtidsarbetslösa ungdomar i åldern 16-19 år som varit inskrivna på Jobbtorg Stockholm i mer än sex månader. Av ungdomarna i åldern 20-24 år var 136 stycken långtidsarbetslösa med en inskrivningstid på mer än sex månader. Utöver dessa var det 66 stycken ungdomar i åldern 20-24 år som varit inskrivna på Jobbtorg Stockholm i mer än tolv månader. Sammantaget motsvarar detta 41,5 % av de inskrivna i åldern 20-24 år som anses som långtidsarbetslösa.

Idag använder sig förvaltningen av så kallade ungdomsanställningar där långtidsarbetslösa ungdomar initialt erbjuds en praktikplats i en till tre månader inom stadens egna förvaltningar eller bolag. Ungdomen får under praktiken prova på ett yrke, vara på en arbetsplats, tillhöra en arbetsgrupp samt lära sig rutiner och olika arbetsmoment. Efter tre månader övergår praktiken till en sex månaders visstidsanställning där lönekostnaderna finansieras av Jobbtorg Stockholm. Eftersom pensionsavgångarna i Stockholms stad inom den närmaste framtiden kommer att vara stora, vill projektet även visa att staden är en

attraktiv arbetsgivare. Av de ungdomar som hade en ungdomsanställning 2011 var det 43 % som fick arbete efter att deras visstidsanställning avslutats. Förvaltningen anser att insatsen är mycket lyckosam som ett sätt för långtidsarbetslösa unga att få en första arbetslivserfarenhet. En framgångsfaktor är att ungdomarna erbjuds olika former av stöd under praktiken och även under anställningstiden om det behövs.

Förvaltningen har dock svårt att bedöma effekterna av att generellt införa särskilda ungdomsavtal i staden. För huvuddelen av de arbetslösa ungdomarna visar både förvaltningens erfarenheter och forskning från IFAU att arbetslöshetstiderna är relativt korta. Undersökningar visar vidare att intresset från ungdomar att arbeta i vissa yrken i offentlig sektor inte är så stort och förvaltningens erfarenhet är att offentlig sektor inte är ungdomars förstahandsval. För en del skulle möjligen särskilda ungdomsavtal kunna leda till ett minskat intresse för arbete inom den offentliga sektorn.

För ungdomar som har särskilda svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden är situationen däremot mer komplex då en stor del är långtidsarbetslösa och/eller nyanlända. Ofta krävs stödinsatser av olika slag för att den unge ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Förvaltningen bedömer att det främst är för denna grupp som särskilda stödåtgärder i olika former behövs som ett sätt att skapa vägar in på arbetsmarknaden.

Reservationer m.m.

Arbetsmarknadsnämnden

Reservation anfördes av vice ordföranden Karin Rågsjö (V) enligt följande.

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att avstyrka remissen om införande av ungdomsavtal för att få fler ungdomar i arbete.
2. Att i övrigt anföra

Ungdomsavtal är lika med dumpade löner där arbetsmarknadens parter sätts ur spel och öppnar dörren för fler speciallösningar som innebär sänkta löner och sämre villkor på arbetsmarknaden. Vi har idag en arbetsmarknad där just ungdomar är extremt otrygga. Att dessutom vilja ha specifika avtal med annan ingångslön förstärker inte ungas möjligheter på arbetsmarknaden.

Kanske skulle folkpartiet i stället titta på sin egen utbildningspolitik som idag i Stockholm och nationellt skapat allt fler ”drop outs” och där kunskapssegregeringen leder till att allt fler går ut från grundskolan och gymnasiet utan behörighet. Detta kan vi göra något åt genom att satsa på längre utbildningar inom bristyrken t.ex. via jobbtorgen. Inom äldreomsorgen skulle en grundutbildning via komvux/jobbtorg ge Stockholm kompetenta medarbetare. Dessutom är det hög tid att uppgradera statusen på arbeten inom offentlig förvaltning, det är ett sätt att få unga människor intresserade av ex. äldreomsorg och förskolan.

Reservation anfördes av Gulan Avci (FP) enligt följande.

- Att arbetsmarknadsnämnden föreslår att ungdomsavtal införs i enlighet med den överenskommelse som träffats mellan SKL och Kommunal.

Med närmare 3500 personer mellan 18 – 24 år som är öppet arbetslösa i Stockholms stad så måste vi pröva nya vägar för att komma tillrätta med stadens ungdomsarbetslöshet. Förslaget om ungdomsavtal är en bra möjlighet för ungdomar att få in en fot på arbetsmarknaden och skaffa sig en värdefull arbetslivserfarenhet.

Flera fackliga organisationer har anammat denna metod att få in ungdomar inom sina yrkesområden. IF Metall har ett avtal med arbetsgivarna som riktar sig till unga utan yrkeserfarenhet. Fackförbundet Kommunal och SKL har träffat en överenskommelse om att införa särskilda ungdomsavtal i den kommunala sektorn. Ungdomarna får då särskilda introduktionsanställningar i upp till tolv månader. De arbetar 75 % av tiden och får utbildning resterande delen. Lönen motsvarar då 75 % av den ordinarie lönen.

Vi anser att Stockholms stad bör, som en av landets största arbetsgivare, agera föredöme och erbjuda stadens ungdomar möjlighet till särskilda ungdomsavtal inom vissa yrkeskategorier för personer upp till 23 år. Lönen bör vara minst 75 procent av lägstalönerna i kollektivavtalen och kombineras med handledning och utbildning. Anställningen ska vara högst ett år med möjlighet till förlängning.

Dessa ungdomsavtal ska ses som ytterligare en väg in på arbetsmarknaden. Att ha ett arbete att gå till är alltid bättre än att fastna i bidragsberoende.

Reservation anfördes av Sara Pettigrew m.fl. (MP) enligt följande.

1. Att avstyrka remissen om införande av ungdomsavtal för att fler ungdomar i arbete.
2. Att därutöver anföra följande

Lönesättning är en fråga som bör överlåtas till arbetsmarknadens parter. Grunden måste alltid vara att lön bestäms av kompetens, inte av ålder.

Att ungdomar får en tidig introduktion i arbetsmarknaden är bra av olika skäl, till exempel att prova på ett nytt yrke, tjäna egna pengar eller annat, men vi tror inte på att sänkta löner för ungdomar är den rätta vägen för att öka ungdomarnas konkurrenskraft på arbetsmarknaden. Vi tror snarare på att kompletta och få gångbar utbildning som viktigt konkurrensverktyg för ungdomar.

Vi instämmer med motionären att politiken har ett ansvar när så många ungdomar står utanför arbetsmarknaden och det är slöseri med resurser att det dröjer länge innan ungdomar kommer in och bidrar med samhällsnyttan. Det finns flera vägar framåt. Vi konstaterar att en stor andel av arbetslösa ungdomar har brister i utbildning och att förstärka deras utbildning är den långsiktiga och hållbara lösningen. Vi vill skapa flera möjligheter för att just komplettera sin utbildning. Grunden är att staden ska betala lika lön för lika arbete. Miljöpartiet de gröna ser positivt på flera ungdomsansättningar inom stadens förvaltningar som en väg till att få fler i arbete, men önskar också satsa på fler samarbeten med näringslivet.

Särskilt uttalande gjordes av Jan-Olof Gustavsson m.fl. (S) enligt följande.

Socialdemokraterna ansluter sig i huvudsak till förvaltningens bedömning och välformulerade svar på skrivelsen, men vill därutöver anföra följande. Det finns en rad orsaker, verkligt utredda och konstaterade, och en del tänkbara men som kräver närmare efterforskning, till att så få yngre vuxna arbetar inom staden. Ingen av dessa svarar dock mot den lösning – sänkta löner för ungdomar – som Folkpartiet föreslår.

Den stora utmaningen för stadens verksamheter är att få ungdomar att söka sig till yrken inom vården, skolan och omsorgen. Det är ett problem som Folkpartiets förslag skulle förvärra, inte bidra till att lösa. En bakomliggande faktor till att så få söker sig till dessa är yrken är att allt färre ungdomar söker sig till de gymnasieutbildningar som har koppling till yrkena – en utveckling som dessutom blivit allt tydligare efter den förändring av gymnasieskolan, med mindre möjligheter att läsa vidare efter avlagd gymnasieexamen, som Folkpartiet genomdrivit på rikspanet. Försämrade arbetsvillkor skulle inte leda till större intresse från ungdomars sida vare sig till berörda utbildningar eller till de utlysta tjänsterna.

En annan möjlig bakomliggande faktor till att så få ungdomar får anställning i staden kan vara att det anses vara för dyrt att anställa dessa, i förhållande till deras kompetens och bristande erfarenhet. Det här finns dock inte belagt, och att försämra yngre anställdas arbetsvillkor utan att ha på fötterna om vilket resultat det skulle ge, vore djupt olyckligt. Om så vore fallet, borde staden i första hand initiera och fördjupa diskussioner med de kommunala och fristående utbildningsanordnare som inte förmår ge gymnasieungdomarna de kunskaper som arbetsgivaren anser att de behöver. Bättre att förbättra utbildning så att de sökande håller måttet, än att sänka löner för att de inte anses gör det.

En ytterligare möjlig – och mer trolig – förklaring till att så få ungdomar arbetar inom staden är att själva lönen inte är något större problem för vare sig arbetsgivare eller de sökande, men att de övriga villkor i form av brist på framförhållning och svårigheten att få så mycket arbetstid att man kan leva på sin lön inte gör det attraktivt att arbeta för staden. Vi socialdemokrater menar att man behöver ta tag i den frågan och erbjuda heltid till de anställda som vill arbeta så mycket. Folkpartiets förslag skulle dock inte heller i den här frågan bidra till en lösning.

Vi socialdemokrater motsätter oss inte att fack och arbetsgivare kommer fram till att kombinera utbildning och anställning på olika sätt, så länge det inte innebär att själva tiden som är avsatt för att utföra reguljära arbetsuppgifter arbete betalas lägre. För många ungdomar skulle också 75 % deltid innebära betydligt mer arbetstid än de kan få idag. Men att på olika sätt försöka sänka lönekostnaderna på det sätt som Folkpartiet förespråkar, har – förutom att det inte är belagt att det är här problemet ligger – visat sig verkningslöst på de andra sätt som det har provats. Därför gör staden klokt i att inte gå vidare med detta

Särskilt uttalande gjordes av Kristian Ljungblad (C) enligt följande.

I Stockholm är runt 3 500 ungdomar i åldern 18 – 24 år öppet arbetslösa. Det gör det viktigt att identifiera åtgärder som verkligen kan göra skillnad. I Sverige präglas arbetsmarknaden av höga trösklar i form av bland annat höga introduktionslöner och en sammanpressad lönestruktur. Under årtionden har politiken bidragit till att bygga upp dessa trösklar. Framtidens politik borde istället riva hinder för att skapa en inkluderande arbetsmarknad.

Dagens höga introduktionslöner straffar framför allt personer med kort erfarenhet som ännu inte har etablerat sig på arbetsmarknaden. Unga tvingas konkurrera om jobb med andra arbetstagare som har längre erfarenhet och mer kunskap. Men de unga får inte använda sin kanske främsta fördel – att de skulle kunna vara billigare att anställa. Problematiken är densamma som i länder med lagstadgade minimilöner och är väletablerad i ekonomisk forskning. Konjunkturinstitutet, Långtidsutredningen och OECD har dessutom alla uppmärksammat de höga introduktionslönerna som ett problem för de arbetslösa i Sverige som står långt från arbetsmarknaden.

Centerpartiet anser att de i skrivelsen föreslagna ungdomsavtalen med 75 procent av lönen i kombination med utbildning och handledning kan vara en viktig åtgärd för att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Men då skrivelsen enbart gäller Stockholm Stads verksamhet kommer det att ha en begränsad sysselsättningseffekt.

Det är i synnerhet för företagare med små marginaler som lönekostnaden har stor betydelse. I en nyligen genomförd undersökning visar Svenskt Näringsliv att hälften av Sveriges alla företag skulle vara mer benägna att anställa unga om lönen var lägre. I restaurangbranschen, som är en bransch där många börjar sitt yrkesverksamma liv och där marginalerna är små, uppgav hela sju av tio företag att de skulle vara mer intresserade av att anställa om de kunde anställa till lägre löner under det första året.

I förvaltningens svar på skrivelsen beskrivs hur fler särskilda stödåtgärder behövs för att skapa fler vägar in på arbetsmarknaden. Att fler branscher inför ungdomsavtal med lägre introduktionslöner och inslag av utbildning skulle kunna utgöra en sådan, mer marknadsbaserad, åtgärd. Med ett jobb får man både lön och erfarenhet som gör det enklare att ta sig vidare i yrkeslivet.